

Andra vårdformer

Om du behöver hjälp och stöd under eller efter din cancerbehandling finns olika former av vård, förutom den vård som utgår från sjukhus. Ditt medicinska tillstånd avgör om du kan få vård hemma. Det är din läkare som bedömer det. Här beskrivs några av dessa vårdformer.

Husläkarmottagning/distriktsläkarmottagning

En vårdcentral (kallas ibland hälsocentral, husläkarmottagning eller distriktsläkarmottagning) är en mottagning som du kan kontakta för allt som handlar om hälsa och sjukdomar. På 1177.se under rubriken Hitta vård finner du länets vårdcentraler. Vårdcentralen är öppen för alla för planerade och, i vissa fall, akuta besök. De kan erbjuda hembesök av läkare eller sjuksköterska vid behov för till exempel medicinering, sårvård och provtagning.

Hemtjänst

Målet med hemtjänsten är att underlätta ett självständigt leverne och att göra det möjligt att bo kvar hemma. Omfattningen på hemtjänstinsatserna kan variera mellan hjälp några timmar i månaden till hjälp vid flera tillfällen per dygn. Hjälp anpassas efter behov och den kan vara ett komplement till primärvården och ASIH. Läs mer om ASIH nedan.

Hemtjänsten kan hjälpa till med personlig omvårdnad dygnet runt, som till exempel att sköta personlig hygien samt på- och avklädning. Man kan även få hjälp med annat som behövs för att man ska må bra och känna sig trygg. Det kan till exempel handla om att städa och snygga upp hemma, tvätta och stryka, hjälp att komma till vårdcentral, läkare eller aktiviteter, handla eller utföra ärenden. Om man inte kan laga mat själv kan man få matlåda levererad hem. Du kan välja hemtjänstföretag själv. Kontakta din kommun och se vilka företag som erbjuder hemtjänst där du bor. Du kan även prata med din kontaktsjuksköterska om du vill ha mer information om hemtjänst.

Avancerad sjukvård i hemmet (ASIH)

Avancerad sjukvård i hemmet, som ofta förkortas ASIH kan vara ett alternativ till att vara inlagd på sjukhus. Via ASIH kan man få lika teknisk avancerad vård hemma som på sjukhus, till exempel dropp, syrgas, läkemedelsbehandling, och blodtransfusioner. Man kan få täta besök men om kontinuerlig övervakning dygnet runt behövs, erbjuds inläggning på sjukhus.

ASIH arbetar i team och det är dina behov som avgör vilka yrkeskategorier du kommer att möta under din vårdtid. ASIH-teamet kan bestå av läkare, sjuksköterska, arbetsterapeut, fysioterapeut/sjukgymnast, kurator och dietist.

I Stockholm har man möjlighet att välja mellan olika ASIH-team som har verksamhet där man bor. Prata med din kontaktsjuksköterska eller läkare om du vill ha stöd av ASIH.

Palliativ vård

När en cancersjukdom inte längre går att bota, övergår vården i stället till att försöka bromsa sjukdomen och lindra symtom. Hur mycket vård som behövs varierar beroende på typ av cancer och dess spridning. Man kan få palliativ vård från några dagar till flera år och behovet kan variera med tiden.

Begreppet palliativ vård är ett förhållningssätt som används för att beskriva den behandling och de åtgärder som erbjuds. Palliativ cancerbehandling kan omfatta flera olika insatser som exempelvis operation, behandling med cytostatika, hormoner eller strålning samt andra former av symtomlindring.

Vård på olika ställen

Det går inte att säga vilken vårdform som passar bäst för alla människor i alla situationer. Vissa människor föredrar att vårdas hemma till livets slut med stöd, medan andra önskar vårdas där det finns tillgång till personal dygnet runt. Det kan vara på sjukhus, inom kommunala vård- och omsorgsboenden (SÅBO) eller på palliativ slutenvårdsenhet.

Beroende på vilken sorts vård som behövs finns olika alternativ och man har rätt att i möjligaste mån påverka var man får den palliativa vården. Fråga din kontaktsjuksköterska eller läkare om information kring hur du gör får att få palliativ vård.

I vissa fall kan palliativ vård erbjudas hemma via vårdcentralen, på sjukhus, på geriatriska kliniker som vårdar sjuka äldre samt inom så kallat vård- och omsorgsboende.

Specialiserad palliativ slutenvårdsenhet

Specialiserad palliativ vård finns att tillgå på särskilda enheter. Där finns tillgång till personal dygnet runt för de personer som har svåra symtom eller vid livets slut. Förutom vårdpersonal kan även det finnas tillgång till präst och samarbete med andra samfund och trosåskådningar vid behov.

Boende i Stockholm väljer själv vilken enhet som föredras med hjälp av vårdvalsblankett.

Boende på Gotland har möjlighet att vårdas hemma. Tala med din kontaktsjuksköterska om du behöver hjälp med detta.

Vid livets slutskede

Palliativ vård när livet håller på att ta slut kan också omfatta stöd till dina närstående. Målet är att livet ska avslutas på ett så värdigt och fridfullt sätt som möjligt.